



Občianske združenie Tilia Jilemnického 6, 015 01 Rajec

**Mesto Rajec
Námestie SNP 2/2
015 22 Rajec**

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
2016/015/St

Vybavuje
Eva Stanková

Rajec
07. 12. 2016

Vec: Stanovisko k výrubu stromov

Na základe oznamu na webstránke mesta o začatom správnom konaní v zmysle § 82 ods. 3 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny potvrdilo Občianske združenie Tilia účasť v správnom konaní vedenom Mestom Rajec pod číslom 3329/2016/ZK vo veci žiadosti Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Rajec, o vydanie súhlasu na výrub 3 ks stromov nachádzajúcich sa na pozemku parc. č. 739 v k.ú. Rajec z dôvodu ohrozenia zdravia, života a majetku.

Ako účastník konania vo veci výrubu stromov predkladáme k predmetu konania nasledovné stanovisko:

Žiadame, aby konajúci orgán rozhodol o žiadosti vo veci výrubu stromov na základe odborného posudku súdneho znalca v odbore ŽP, odvetvie ochrana prírody, ktorý sa zaoberá arboristickou činnosťou, alebo na základe odborného stanoviska príslušnej organizácie ochrany prírody ŠOP SR, Správa NP Malá Fatra, Varín, a aby tento posudok, resp. stanovisko, bolo v rozhodnutí zohľadnené.

Ku konaniu a žiadosti o výrub ďalej uvádzame nasledovné:

Podľa nám dostupných informácií sú predmetom konania 3 lipy z južnej strany kostola. Tieto stromy boli súčasne s ostatnými vzrastlými lipami pri kostole v Rajci (spolu 11 líp) ošetrené arboristom v júni 2016. Práce po dohode s farnosťou zabezpečilo OZ Tilia. Práce vykonal arborista Juraj Seidl so svojimi spolupracovníkmi. Postupoval v zmysle platnej technickej normy (STN 83 7010), ktorá stanovuje, ako postupovať pri jednotlivých druhoch rezu (v Rajci bol vykonaný bezpečnostný rez, zdravotný rez, špeciálny rez). Zásah smeroval k zvýšeniu prevádzkovej bezpečnosti stromov s ohľadom k zachovaniu habitu (prirodzeného typického tvaru) koruny v čo najvyššej možnej miere. Z dôvodu nespokojnosti farára Farnosti Rajec Petra Hľuzáka s vykonanými prácami sa farnosť nepodieľala na nákladoch spojených s ošetrením stromov. Nedočkali sme sa však vysvetlenia, na základe čoho je pán farár presvedčený, že niektoré konáre ohrozujú bezpečnosť okoloidúcich, resp. stavby kostola, ani o ktoré konáre/stromy ide. Farnosť nereagovala ani na náš návrh opätovne sa stretnúť s arboristom, vykonať spoločne obhliadku stromov a prípadne vykonať ďalšie zásahy v stromoch.

Počas prác na ošetrovaní stromov sme po konzultácii s arboristami vyhodnotili 3 stromy z južnej strany kostola ako potenciálne rizikové (pravdepodobne tieto stromy sú predmetom žiadosti o výrub), a odporučili sme p. farárovi zabezpečenie odborného posudku na stromy, ktorý by preukázal skutočný stav prevádzkovej bezpečnosti u týchto stromov a zároveň potvrdil, resp. vyvrátil pochybnosť o rizikovosti predmetných stromov.

Sme presvedčení, že ani členovia OZ Tília, ani štatutárny zástupca farnosti Mgr. Peter Hľuzák, (resp. farská rada farnosti) nedisponujeme dostatočnou odbornosťou na to, aby sme mohli tvrdiť, či stromy je alebo nie je potrebné vyrúbať (alebo im radikálne redukovať korunu). Vzhľadom na ubúdajúcu kvalitnú a vzrastlú zeleň v meste sme presvedčení, že je v záujme obyvateľov mesta, aby sme hľadali spôsoby, ako zachovať maximum takých stromov, akými sú lipy pri kostole v Rajci. A to nie len z estetických dôvodov, ale najmä kvôli mikroklimatickým a biologickým funkciám stromov. Dôvodom pre výrub nemôže byť len „pocit“, že strom je nebezpečný, a pripomíname, že ani existencia dutín neznamená automaticky ohrozenie bezpečnosti ľudí. Toto však môže vyhodnotiť len špecialista, keďže môže využiť aj inú ako len vizuálnu metódu hodnotenia stromov (tomograf, rezistograf, ťahové skúšky na kontrolu statiky stromu, ...).

Význam stromov v urbánnom prostredí pre každodenný život obyvateľov mesta je spravidla nedocenený, avšak najmä v horúcom letnom počasí aj laik dokáže posúdiť, či je život príjemnejší so stromami, alebo bez nich. V prípade, že by sa stromy, ktoré sú predmetom žiadosti, vyrúbali, náhradná výsadba za stromy by ich úlohu začala plniť až o desiatky rokov. Práve preto považujeme za potrebné, aby sa prioritne hľadali spôsoby, ako zeleň zachovať (ak je to možné), tak, aby zároveň nebolo ohrozené zdravie a život obyvateľov. Uvedomujeme si, že absolútna záruka bezpečnosti neexistuje, a že nik nemôže na 100 % tvrdiť, že strom alebo konár nespadne. Avšak isté prípustné riziko je potrebné zniesť s ohľadom na pozitíva stromov (veď aj napriek každodenným správam o tragických nehodách na cestách denne sadáme do auta...).

V prípade, že sa dostatočne preukáže nevyhovujúci stav niektorého stromu/stromov z tých, ktoré sú predmetom žiadosti, a Mesto Rajec vydá súhlas na výrub niektorého stromu/stromov, žiadame určenie náhradnej výsadby lokalizovať do areálu kostola. Zároveň **deklarujeme záujem podieľať sa na zabezpečení náhradnej výsadby** na pozemku žiadateľa.

V zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku pred vydaním rozhodnutia správnym orgánom Mestom Rajec žiadame o zaslanie podkladov rozhodnutia a možnosť vyjadriť sa k nim.

S pozdravom

RNDr. Eva Stanková, PhD.
štatutárny zástupca OZ Tília